

## BAŞLANGIÇ SEVİYESİ KLARİNET METOTLARININ İNCELENMESİ

### Examination Of Beginning Clarinet Method Books

Öğr. Gör. Dr. Tolga YÜKSEL

Hacettepe Üniversitesi, Ankara Devlet Konservatuvarı, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı, Ankara/Türkiye  
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6614-251X>

#### ÖZET

Klarinet çalmak için gerekli olan temel teknik ve müzikal davranışlar ile ilk kez karşılaşılması açısından, klarinet eğitimine başlangıç hem öğrenci hem de öğretmen için hassas ve önemli bir dönemdir. Bu dönem içerisinde gerçekleşen derslerde, öğretmenin yaklaşımı ve tercih ettiği materyaller sürecin verimliliğini ve öğrencinin rahatlığını olumlu yönde etkilemektedir. Öğretmenin, nefes, üfleme, parmak ve dil tekniklerini içermesinin yanı sıra, aynı zamanda öğrencinin ilgisini de çekebilecek bir materyali seçebilmesi; öğrencinin klarinet çalma becerisini daha kolay ve hızlı geliştirebilmesini sağlayabilir. İlgili literatür tarandığında klarinet eğitiminin başlangıcına yönelik yazılmış çok sayıda klarinet metodu ile karşılaşmaktadır. Bu bağlamda, basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen metotların (f=17) temel teknik ve müzikal davranışlar bakımından incelenip değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, başlangıç seviyesi klarinet metotlarının çeşitli davranışlar ve unsurlar yönünden durumları değerlendirilmiş, araştırmacılara ve klarinet eğitimcilerine yönelik önerilere yer verilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Müzik eğitimi, Klarinet Eğitimi, Klarinet Metotları

#### ABSTRACT

The beginning of clarinet education is a sensitive and important period for both the student and the teacher, in terms of encountering the basic technical and musical behaviors required for playing the clarinet for the first time. In the lessons held during this period, the teacher's approach and preferred materials positively affect the efficiency of the process and the comfort of the student. The teacher's ability to select a material that might interest the student, as well as include breathing, blowing, finger and tongue techniques; It can enable the student to improve his clarinet playing skill more easily and quickly. When the relevant literature is searched, many clarinet method books written for the beginning of clarinet education are encountered. In this context, it is aimed to examine and evaluate the selected method books (f=17) with the simple random sampling method in terms of basic technical and musical behaviors. Document analysis model, one of the qualitative research methods, was used in the research. As a result of the research, the situation of the beginner clarinet methods in terms of various behaviors and elements was evaluated, and suggestions for researchers and clarinet educators were included.

**Keywords:** Music Education, Clarinet Education, Clarinet Method Books

#### 1.GİRİŞ

Bilindiği üzere bireyleri ve toplumları biçimlendiren, değiştiren ve geliştiren en etkili süreçlerin başında eğitim gelmektedir. Bu sürecin önemli kollarından biri de müzik eğitimidir. "Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir" (Uçan, 2018: 11). Çalgı eğitimi ise "müzik eğitiminde, teorik, teknik, müzikal birçok bilgi ve becerinin aynı anda kullanılmasını gerekli kılan en temel boyutlardan biridir" (Yüksel, 2020: 113). Müzik eğitiminin en temel ve yaygın biçimi olarak karşımıza çıkan çalgı eğitiminde, müzik eğitiminde talep edilen davranış değişikliklerinin çalgı ile sağlanması beklenmektedir.

Çalgı eğitiminin uzun ve meşakkatli bir yolculuk olduğu söylenebilir. "Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin birçok boyutuna ilişkin bilgi ve becerinin bir arada kullanımını gerekli kılması sebebiyle karmaşık bir süreç olabilmektedir" (Yüksel, 2020: 166). Bu doğrultuda, süreci yönetecek eğitmenin kullandığı yöntemler,

materyaller ve bunların sistemli bir şekilde uygulanması, doğru ve nitelikli bir çalgı eğitimi için büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda seçilen materyallerin öğrenciye etki ettiği en önemli süreç, çalgıya başlangıç noktasında karşımıza çıkmaktadır. Çünkü öğrencinin dikkatini ve ilgisini çekebilecek materyalin seçimi, öğrencinin derse olan ilgisini arttırarak bu zorlu sürecin başlangıç basamaklarında sakin ve rahat olmasını sağlayabilmektedir.

Çalgı eğitiminin tüm branşlarında olduğu gibi klarinet eğitiminde de öğretmenler başlangıç seviyesi için uygun klarinet metotlarından faydalanmaktadır. Bu metotlarda klarinet eğitimi başlangıcı için gerekli olan teknik ve müzikal davranışlara yönelik bir içeriğin olması beklenmektedir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumların müfredatları incelendiğinde başlangıç seviyesi için önerilen metotlar ile ilgili kısımların zengin olmadığı söylenebilir. Bu doğrultuda öğretmenlerin metotlar arasında tercihte bulunurken genellikle deneyimlerine ve sezgilerine güvenerek seçim yaptıkları düşünülebilir. İlgili literatür incelendiğinde öğretmenlerin tercih etme sebeplerini kolaylaştırabilecek, başlangıç seviyesindeki klarinet metotlarının içeriklerini karşılaştıran bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple bu araştırmada, başlangıç seviyesindeki klarinet metotları içerisindeki temel teknik ve müzikal davranışlara yönelik öğelerin tespit edilerek incelenmesi, aralarındaki benzerlik ve farkların tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

## 2.YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve analizi başlıklarını içeren bilgilere yer verilmektedir.

### 2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden faydalanılmıştır. “Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 41). Betimsel nitelikli bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi modeli kullanılmıştır. Doküman analizi “fiziksel kaynakların, yaygın olarak yazılı belgelerin sınıflandırılması, araştırılması, yorumlanması ve sınırlarının belirlenmesi için kullanılan tekniklerdir” (Payne ve Payne, 2004: 60).

### 2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini ulaşılabilir ve yayınlanmış başlangıç seviyesi klarinet metotları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini oluşturan “Let’s Play Clarinet / Andrew Scott”, “Suonare Il Clarinetto / Lorenzo Marcolina”, Clarinet Method Studies For The Beginning Studies/Jack Snavely”, “The ABC of the young Clarinetist / Guy Dangain”, “Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition / Hyacinthe Klose”, “Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1 / John O’Reilly ve Mark Williams”, “Galper Clarinet Method Book 1/ Avrahm Galper”, “Enjoy Playing the Clarinet / Ruth Bonetti”, “A Tune A Day For Clarinet / C. Paul Herfurth”, “Tradition of Excellence / Bruce Pearson – Ryan Nowlin”, “Measures of Success Clarinet Book 1/ Deb Sheldon - Brian Balmages -Tim Loest - Robert Sheldon”, “Ascolta, Leggi & Suona / Jaap Kastelein”, “Student Instrumental Course Clarinet Student / Fred Weber”, “Standard of Excellence Book 1 - Clarinet / Bruce Pearson”, “Rubank Intermediate Method - Clarinet/ Joseph E. Skornicka ve Robert Miller”, “Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning / Paul Harris”, “Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1/ Tim Lautzenheiser, John Higgins, Charles Menghini, Paul Lavender, Tom C. Rhodes ve Don Bierschenk” isimli metotlar (f=17) yayınlanmış başlangıç seviyesi klarinet metotları arasından basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Basit seçkisiz örnekleme yönteminde; evrendeki her bir örnekleme birimi, örneğe seçilmek için eşit bir olasılığa sahiptir (Büyüköztürk ve Diğerleri, 2020: 88).

### 2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Belirlenen Metotlar (f=17) klarinet parçalarının anlatımı, duruş ve tutuş anlatımı, üfleme tekniği anlatımı, nefes tekniği anlatımı, dil tekniği anlatımı, parmak pozisyonu grafiği, temel müzik terimleri, gam çalışmaları, CD ya da piyano / akor eşliği ve düet çalışmaları bakımından taranarak incelenmiştir. Toplanan veriler frekans ve yüzde olarak ifade edilip çözümlenerek betimlenmeye çalışılmıştır.

### 3. BULGULAR

Bu bölümde; başlangıç seviyesindeki klarinet metotlarının (f=17) klarinet parçalarının anlatımı, duruş ve tutuş anlatımı, üfleme tekniği anlatımı, nefes tekniği anlatımı, dil tekniği anlatımı, parmak pozisyonu grafiği, temel müzik terimleri, gam çalışmaları, CD ya da piyano / akor eşliği ve düet çalışmaları bakımından incelenmesi sonucu elde edilen bulgular tablo haline getirilerek sunulmuştur.

#### 3.1. Klarinet Parçalarının Anlatımına İlişkin Bulgular

**Tablo 1:** Metotların Klarinet Parçalarının Anlatımına Göre Durumları

Metotlar	Klarinet Parçalarının Anlatımı	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet	✓	
Suonare Il Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies		✓
The Abc Of The Young Clarinetist		✓
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1		✓
Enjoy Playing The Clarinet		✓
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student		✓
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet		✓
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning		✓
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	10	7
%	58,82	41,18

Tablo 1'de, incelenen metotların %58,82' sinde klarinet parçalarını anlatıldığı, %41,18'inde ise anlatılmadığı görülmektedir. İncelenen metotların yarısından fazlasında klarinet parçalarının anlatımına yönelik kısımlar olduğu söylenebilir.

#### 3.2. Duruş ve Tutuş Anlatımına İlişkin Bulgular

**Tablo 2:** Metotların Duruş ve Tutuş Anlatımına Göre Durumları

Metotlar	Duruş ve Tutuş Anlatımı	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet		✓
Suonare Il Clarinetto		✓
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies	✓	
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1		✓
Enjoy Playing The Clarinet		✓
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student	✓	
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet		✓
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning	✓	
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	12	5
%	70,59	29,41

Tablo 2’de, incelenen metotların %70,59’unda duruş ve tutuşun anlatıldığı, %29,41’inde ise anlatılmadığı görülmektedir. Doğru duruş ve tutuş anlatımının metotların çoğunda tespit edildiği söylenebilir.

### 3.3. Üfleme Tekniği Anlatımına İlişkin Bulgular

**Tablo 3:** Metotların Üfleme Tekniği Anlatımına Göre Durumları

Metotlar	Üfleme Tekniği Anlatımı	
	Var	Yok
Let’s Play Clarinet		✓
Suonare Il Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies	✓	
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1		✓
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student		✓
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet		✓
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning		✓
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1		✓
f	11	6
%	64,71	35,29

Tablo 3’de, incelenen metotların %64,71’inde üfleme tekniğinin anlatıldığı, %35,29’unda ise anlatılmadığı görülmektedir. Üfleme tekniğinin anlatıldığı metotlarda konu ile ilgili açıklayıcı paragrafların yer aldığı tespit edilmiştir.

### 3.4. Nefes Tekniği Anlatımına İlişkin Bulgular

**Tablo 4:** Metotların Nefes Tekniği Anlatımına Göre Durumları

Metotlar	Nefes Tekniği Anlatımı	
	Var	Yok
Let’s Play Clarinet		✓
Suonare Il Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies		✓
The Abc Of The Young Clarinetist		✓
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1		✓
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet		✓
Tradition of Excellence		✓
Measures of Success Clarinet Book 1		✓
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student		✓
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet		✓
Rubank Intermediate Method - Clarinet		✓
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning		✓
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	6	11
%	35,29	64,71

Tablo 4’de, incelenen metotların %35,29’unda nefes tekniğinin anlatıldığı, %64,71’inde ise anlatılmadığı görülmektedir. Nefes tekniği anlatımına yer veren metotlarda, nefes tekniğini açıklayan kısa paragraf ya da bilgi notlarının bulunduğu görülmüştür.

### 3.5. Dil Tekniği Anlatımına İlişkin Bulgular

**Tablo 5:** Metotların Dil Tekniği Anlatımına Göre Durumları

Metotlar	Dil Tekniği Anlatımı	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet	✓	
Suonare Il Clarinetto		✓
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies	✓	
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition		✓
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1	✓	
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet		✓
Tradition of Excellence		✓
Measures of Success Clarinet Book 1		✓
Ascolta, Leggi & Suona		✓
Student Instrumental Course Clarinet Student		✓
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet		✓
Rubank Intermediate Method - Clarinet		✓
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning		✓
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1		✓
f	6	11
%	35,29	64,71

Tablo 5'de, incelenen metotların %35,29'unda dil tekniğinin anlatıldığı, %64,71'inde ise anlatılmadığı görülmektedir. Dil tekniği anlatımına ilişkin kısımların çoğunlukla kısa bilgilendirme notları ile açıklandığı tespit edilmiştir.

### 3.6. Parmak Pozisyonu Grafiğine İlişkin Bulgular

**Tablo 6:** Metotların Parmak Pozisyonu Grafiğine Göre Durumları

Metotlar	Parmak Pozisyonu Grafiği	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet	✓	
Suonare Il Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies	✓	
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1	✓	
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student	✓	
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet	✓	
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning	✓	
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	17	-
%	100	-

Tablo 6'da, incelenen metotların %100'ünde parmak pozisyonu grafiğinin mevcut olduğu görülmektedir. İncelen metotların tümünde parmak pozisyonu grafiğinin ayrı bir bölüm olarak ya da konu başlıkları içerisinde kullanıldığı görülmüştür.

### 3.7. Temel Müzik Terimlerine İlişkin Bulgular

**Tablo 7:** Metotların Temel Müzik Terimlerine Göre Durumları

Metotlar	Temel Müzik Terimleri	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet	✓	
Suonare Il Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies		✓
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1	✓	
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student	✓	
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet	✓	
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning	✓	
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	16	1
%	94,12	5,88

Tablo 7'de, incelenen metotların %94,12'sinde temel müzik terimlerinin mevcut olduğu, %5,88'inde ise mevcut olmadığı görülmektedir. Temel müzik terimlerinin bir metot dışında tüm metotlarda yer aldığı görülmüştür.

### 3.8. Gam Çalışmalarına İlişkin Bulgular

**Tablo 8:** Metotların Gam Çalışmalarına Göre Durumları

Metotlar	Gam Çalışmaları	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet		✓
Suonare Il Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies		✓
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1		✓
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student	✓	
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet	✓	
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning	✓	
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	14	3
%	82,35	17,65

Tablo 8'de, incelenen metotların %82,35'sinde gam çalışmalarına yer verildiği, %17,65'inde ise yer verilmediği görülmektedir. Gam çalışmalarına yer veren metotlar incelendiğinde büyük çoğunluğunun belirli gamları seçerek bunlardan faydalandığı, sadece bir metodun tüm gamlara yer verdiği görülmüştür.

### 3.9. CD ya da Piyano / Akor Eşliğine İlişkin Bulgular

**Tablo 9:** Metotların CD ya da Piyano / Akor Eşliğine Göre Durumları

Metotlar	CD ya da Piyano / Akor Eşliği	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet	✓	
Suonare II Clarinetto		✓
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies		✓
The Abc Of The Young Clarinetist		✓
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition		✓
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1	✓	
Enjoy Playing The Clarinet		✓
A Tune A Day For Clarinet		✓
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student	✓	
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet		✓
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning		✓
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	9	8
%	52,94	47,06

Tablo 9'da, incelenen metotların %52,94'ünde CD ya da piyano / akor eşliğine yer verildiği, %47,06'sında ise yer verilmediği görülmektedir. Metotlarda yer alan eşlikler incelendiğinde, dördünde piyano eşlik partilerine, dördünde eşlik CD'sine, birinde ise yalnızca akor şifrelerine rastlanmıştır.

### 3.10. Düet Çalışmalarına İlişkin Bulgular

**Tablo 10:** Metotların Düet Çalışmalarına Göre Durumları

Metotlar	Düet Çalışmaları	
	Var	Yok
Let's Play Clarinet	✓	
Suonare II Clarinetto	✓	
Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies	✓	
The Abc Of The Young Clarinetist	✓	
Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition	✓	
Accent on Achievement B flat Clarinet Book 1	✓	
Galper Clarinet Method Book 1		✓
Enjoy Playing The Clarinet	✓	
A Tune A Day For Clarinet	✓	
Tradition of Excellence	✓	
Measures of Success Clarinet Book 1	✓	
Ascolta, Leggi & Suona	✓	
Student Instrumental Course Clarinet Student	✓	
Standard of Excellence Book 1 - Clarinet	✓	
Rubank Intermediate Method - Clarinet	✓	
Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning		✓
Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1	✓	
f	15	2
%	88,24	11,76

Tablo 10'da incelenen metotların %88,24'ünde düet çalışmalarına yer verildiği, %11,76'sında ise yer verilmediği görülmektedir. İncelen metotların ikisi dışında tümünde düet çalışmalarına yer verildiği görülmüştür.

## 4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Klarinet eğitiminde kullanılan başlangıç seviyesi metotların incelendiği bu araştırmada, klarinet eğitimine yönelik temel teknik ve müzikal davranışlar ile metotlarda yer alan benzer ve farklı unsurlar değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, incelenen metotların yarısından fazlasında klarinet parçalarının anlatımına yer verildiği, anlatımın klarinet parçalarına ait resim ve fotoğraflarla desteklendiği ve bazı metotlarda parçaların nasıl sökülüp takılacağına ilişkin açıklamalara da yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Metotların duruş ve tutuş anlatımı durumları incelendiğinde, büyük çoğunluğunda bu bölüme yer verildiği,



bazılarında postür başlığı altında yapılan yazılı açıklamalar bulunduğu, bazılarında anlatımın resim, fotoğraf vb. görseller ile desteklenerek kısa bilgi notları ile mevcut olduğu, bunlara ek olarak az sayıda metotta ise yanlış duruş ve tutuş görselleri kullanılarak anlatımın güçlendirildiği tespit edilmiştir.

Araştırmanın bir diğer sonucu; incelenen metotlarda, temel teknik davranışlar arasında sayabileceğimiz üfleme tekniği, nefes tekniği ve dil tekniği anlatım durumlarının tespit edilmesi ile ilgilidir. Bu bağlamda, metotların çoğunluğunda üfleme tekniği anlatımına yer verildiği görülürken, tersine nefes tekniği ve dil tekniği anlatımına yer verilen metot sayısının düşüklüğü dikkat çekici bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu üç temel tekniğin de anlatıldığı metot sayısının sadece iki olduğu görülmüştür. Üfleme tekniğinin anlatıldığı metotlarda çoğunlukla konu ile ilgili açıklayıcı paragrafların yer aldığı, bir kısmında ise anlatımın çeşitli görseller ile desteklenmeye çalışıldığı tespit edilmiştir. Benzer şekilde, nefes tekniği anlatımına yer verilen metotlarda da tekniği açıklayan kısa paragraflar ya da bilgi notlarına rastlanmış, bu metotlardan yalnızca ikisinde bunlara ek olarak çeşitli görseller ile anlatımın desteklendiği görülmüştür. Dil tekniği anlatımının ise çoğunlukla kısa bilgilendirme notları ile açıklandığı ve sadece bir metotta konu ile ilgili bir paragrafa yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın, parmak pozisyonu grafiği içeren metotlar bakımından ulaşılan sonuçları incelendiğinde, metotların tümünde bu grafiklere rastlandığı tespit edilmiştir. Parmak pozisyonlarını gösteren grafiklerin; çoğunlukla tüm notaları içeren şekilde ayrı bir bölüm olarak metotlarda yer aldığı ve açıklayıcı bilgi notları ile anlaşılabilir olduğu, dördünde ise notaların teker teker gösterildiği grafiklerin, metot içerisinde konu başlıkları altında, dağınık bir şekilde yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırılan metotların biri dışında tümünde temel müzik terimlerine de yer verildiği görülmüştür. Bu metotlar incelendiğinde, terimlerin çoğunlukla metot içerisinde bulunan egzersiz, etüt ya da parçalarda açıklayıcı bir anlatım yapılmadan kullanıldığı görülmektedir, az sayıda da olsa bazı metotlarda ise terimler için yazılmış kısa açıklama metinleri tespit edilmiştir. Bir diğer araştırma sonucu ise metotlarda yer alan gam çalışmalarına ilişkin bulgulara dayanmaktadır. İncelen metotların önemli bir çoğunluğunda gam çalışmalarına yer verildiği görülmektedir. Bu metotların yalnızca bir tanesinde majör ve minör tüm gamların yer aldığı ve bunların ayrı bir bölüm altında toplandığı, diğerlerinde ise metodun ilerleyişine göre uygun olan gamların, metot içerisine dağıtılarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmada incelen metotların eşlik durumlarına ilişkin bulgularından elde edilen sonuçlarında, metotların yarısından fazlasında CD ya da piyano / akor eşliği tespit edilmiştir. Teknolojinin yaygınlaşması ile beraber sıklıkla karşımıza çıkan CD'li eşlik modeli, klarinet eğitiminde kullanılan başlangıç seviyesi metotlarında da yer almaktadır. İncelen metotların dördünde metot içeriğine dahil edilen CD'de bulunan kayıtların eşlik amaçlı kullanıldığı görülmüştür. Bir diğer dördünde ise klasik anlamda kullanılan piyano eşlik partisinin metot içeriğine dahil edildiği tespit edilmiştir. Metotların yalnızca birinde, metot içeriğinde bulunan etüt ve parçaların üzerlerine eşlik amacıyla eklenmiş akor şifrelerinin bulunduğu görülmüştür. Ayrıca, incelenen metotların büyük çoğunluğunda iki klarinet için yazılmış düetlerin metot içeriğinde yer aldıkları tespit edilmiştir. Bu düetlerin büyük ölçüde metotların ilerleyen bölümlerinde yer aldıkları görülürken, az sayıda metotta ise içeriğe uygun bir şekilde basit seviyeden başlayarak çeşitli zorluk seviyelerinde düetlere yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır.

İlgili literatür tarandığında, ülkemizde başlangıç seviyesi klarinet metotları ile ilgili içerik analizi çalışmasına ya da deneysel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Profesyonel müzik eğitimi veren kurumların müfredatlarında da sınırlı sayıda ve benzer metotların yer aldığı görülmektedir. Aynı zamanda yapılan taramada başlangıç seviyesi klarinet eğitime yönelik yazılmış Türkçe bir metot olmadığı da görülmüştür. Çalgı eğitiminin başlangıcında öğrencinin kısa sürede ve sıkılmadan ilerlemesini sağlayabilecek pedagojik yaklaşımları sahip bir metot tercihinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple ülkemizde yeterince tanınmayan ve kullanılmayan metotlar için yapılacak araştırmalar artırılabilir ve klarinet eğitimcilerinin bu metotları tanımalarına yönelik çalışmalar yapılabilir. Yapılacak bu çalışmaların klarinet eğitime yönelik Türkçe alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

## KAYNAKÇA

Boerstoeil, J. ve Kastelein, J. (2000). *Ascolta, Leggi & Suona*. Heerenveen: De Haske Publications.

Bonetti, R. (1996). *Enjoy Playing the Clarinet* (2 b.). Oxford University Press.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (29 b.). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.





- Dangain, G. (1950). *The ABC of the young Clarinetist*. Gerard Billaudot.
- Galper, A. (1995). *Galper Clarinet Method Book 1 with Accompaniment Chords*. Waterloo: Waterloo Music Company Limited.
- Harris, P. (2003). *Clarinet Basics: A Method for Individual and Group Learning*. London: Faber Music Ltd.
- Herfurth, C. P. (2000). *A Tune A Day For Clarinet*. Boston: Boston Music Company.
- Klose, H. (1946). *Celebrated Method for the Clarinet: Complete Edition*. (S. Bellison, Dü.) New York: Carl Fisher.
- Lautzenheiser, T., Higgins, J., Menghini, C., Lavender, P., Rhodes, T. C., Bierschenk, D. (1999). *Essential Elements 2000: B Flat Clarinet Book 1*. Milwaukee: Hal Leonard Publishing Corporation.
- Marcolina, L. (2001). *Suonare Il Clarinetto*. Laterina: Edizioni Musicali Allemanda.
- O'Reilly, J., Williams, M. (1997). *Accent On Achievement*. Alfred Music.
- Payne, G., Payne, J. (2004). *Key Concepts in Social Research*. Londra: Sage Publications.
- Pearson, B. (1993). *Standard of Excellence Book 1 - Clarinet*. San Diego: Kjos Music Company .
- Pearson, B., Nowlin, R. (2010). *Tradition of Excellence Book 1 - Bb Clarinet*. San Diego: Kjos Music Company.
- Scott, A. (2021, 12 10). Lets Play Clarinet. <https://www.yumpu.com/en/document/view/37710840/lets-play-clarinet-andrewscottmusiccom> adresinden alındı
- Sheldon, D. A., Balmages, B., Loest, T., Sheldon, R. (2009). *Measures of Success Clarinet Book 1*. Florida: The FJH Music Company inc.
- Skornicka, J. E., Miller, R. (1989). *Rubank Intermediate Method - Clarinet*. Chicago: Rubank Publications.
- Snavelly, J. (1964). *Clarinet Method Studies For The Beginnig Studies*. Leblanc Publications.
- Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar - İlkeler - Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum* (4 b.). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Weber, F. (2001). *Student Instrumental Course Clarinet Student*. Los Angeles: Alfred Music.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11 b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksel, G. (2020). Çalgı Eğitiminde Problem Çözme Temelli Kavramsal Bir Öğretim Etkinliği (Flüt Eğitimi Örneği). Kolektif içinde, *Güncel Eğitim Bilimleri Araştırmaları 2* (s. 163-177). Ankara: Akademisyen Yayınevi.
- Yüksel, G. (2020). Flüt Eğitimine Yönelik Davranışsal Etüd Analizi. Kolektif içinde, *Eğitim Bilimleri Alanında Akademik Çalışmalar - 2* (s. 113-127). Ankara: Gece Kitaplığı.